

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 22. januar 2021.

Jezik: engleski

Oznaka tajnosti: javno

Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Branioци Hisnija Gucatija

Džonatan Elistan Ris

Hju Bouden

Sekretarijat

šef Službe za pružanje zaštite i
podrške žrtvama

Branioци Nasima Haradinaja

Tobi Kedman

Karl Bakli

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ u skladu sa članom 39(1) i (13) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 95(2)(b) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 25. odnosno 26. septembra 2020, Hisni Gucati (u daljem tekstu. g. Gucati) i Nasim Haradinaj (u daljem tekstu: g. Haradinaj) (zbirno: optuženi) uhapšeni su² na Kosovu i prebačeni u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u Hagu, Holandija,³ shodno nalozima za hapšenje i nalozima za prebacivanje koje je izdao sudija pojedinac.⁴

2. Dana 29. oktobra 2020, sudija pojedinac doneo je “Odluku o radnom jeziku”, kojom je odlučeno da će engleski biti radni jezik na kojem će se voditi postupak.⁵

¹ KSC-BC-2020-07, F00061, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 29. oktobar 2020, javno. Pre nego što je doneta ova odluka, predsednik je istog sudiju odredio za sudiju pojedinca; vidi KSC-BC-2020-07, F00003, predsednik, *Odluka o određivanju sudije pojedinca shodno članu 33(2) Zakona*, 29. maj 2018, javno.

² KSC-BC-2020-07, F00015, sekretar, *Obaveštenje o hapšenju prema pravilu 55(4)*, 25. septembar 2020, javno; F00016, sekretar, *Obaveštenje o hapšenju prema pravilu 55(4)*, 25. septembar 2020, javno.

³ KSC-BC-2020-07, F00018, sekretar, *Obaveštenje o prijemu Hisnija Gucatija u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 25. septembar 2020, javno, s prilogom 1, poverljivo; F00020, sekretar, *Obaveštenje o prijemu Nasima Haradinaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 26. septembar 2020, javno, s prilogom 1, poverljivo.

⁴ KSC-BC-2020-07, F00012/A01/RED, sudija pojedinac, *Javna redigovana verzija naloga za hapšenje Hisnija Gucatija*, 24. septembar 2020, javno; F00012/A02/RED, sudija pojedinac, *Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 24. septembar 2020, javno; F00012/A04/RED, sudija pojedinac, *Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 24. septembar 2020, javno.

⁵ KSC-BC-2020-07, F00060, sudija pojedinac, *Odluka o radnom jeziku* (u daljem tekstu: odluka o radnom jeziku), 29. oktobar 2020, javno.

3. Dana 30. oktobra 2020, specijalizovani tužilac dostavio je sudiji za prethodni postupak na potvrđivanje strogo poverljivo i *ex parte* optužnicu (u daljem tekstu: optužnica) protiv g. Gucatija i g. Haradinaja.⁶

4. Dana 11. decembra 2020, sudija za prethodni postupak delimično je potvrdio optužnicu i naložio Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: tužilaštvo) da podnese revidiranu verziju potvrđene optužnice (u daljem tekstu: potvrđena optužnica).⁷

5. Dana 18. decembra 2020, nakon što je g. Gucatiju i g. Haradinaju uručena potvrđena optužnica⁸ održano je njihovo prvo pristupanje sudu.⁹ Na prvom pristupanju, g. Haradinaj je odgodio izjašnjavanje o krivici do sledećeg ročišta,¹⁰ dok je g. Gucati izjavio da nije kriv.¹¹

6. Istog dana, sudija za prethodni postupak odredio je da se izjašnjavanje o krivici g. Haradinaja, prema pravilu 92(2) Pravilnika (u daljem tekstu: prvo izjašnjavanje o krivici), i prva statusna konferencija, prema pravilu 96(1) Pravilnika (u daljem tekstu: statusna konferencija), održe 8. januara 2021, i zatražio od strana u postupku da, ukoliko žele, pre konferencije dostave pismena izjašnjenja.¹²

⁶ KSC-BC-2020-07, F00063, specijalizovani tužilac, *Zahtev za potvrđivanje optužnice i prateći zahtevi*, 30. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, s priložima 1 i 2, strogo poverljivo i *ex parte*.

⁷ KSC-BC-2020-07, F00074/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice* (dalje u tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice), 11. decembar 2020, javno.

⁸ F00075/A02, specijalizovani tužilac, *Redigovana optužnica*, 14. decembar 2020, javno.

⁹ KSC-BC-2020-07, F00081, sudija za prethodni postupak, *Druga odluka kojom se zakazuje novi datum prvog pristupanja g. Gucatija i g. Haradinaja sudu*, 17. decembar 2020, javno.

¹⁰ KSC-BC-2020-07, transkript zasedanja, 18. decembar 2020 (11:00), javno, str. 58, redovi 24-25 do str. 59, redovi 1-10.

¹¹ KSC-BC-2020-07, transkript zasedanja, 18. decembar 2020 (14:00), javno, str. 78, redovi 13-17.

¹² KSC-BC-2020-07, F00089, sudija za prethodni postupak, *Nalog kojim se zakazuje izjašnjavanje o krivici i prva statusna konferencija i traži izjašnjavanje o povezanim pitanjima* (u daljem tekstu: nalog za dostavljanje izjašnjenja), 18. decembar 2020, javno, s prilogom 1, javno.

7. Dana 5, odnosno 7. januara 2021, strane u postupku dostavile su pismena izjašnjenja, kao što je zatraženo.¹³

8. Dana 8. januara 2021, održani su izjašnjavanje o krivici g. Haradinaja i statusna konferencija. Budući da g. Haradinaj nije želeo da prisustvuje zasedanju, sudija za prethodni postupak je automatski evidentirao da se on izjasnio da nije kriv.¹⁴

II. MERODAVNO PRAVO

9. Prema članu 21(6) Zakona, svi materijalni i relevantni dokazi ili činjenice u posedu tužilaštva u korist ili protiv optuženog stavljaju se na raspolaganje optuženom pre početka i u toku postupka, osim u slučaju apsolutno neophodnih ograničenja i kada se primenjuju neophodne kompenzatorne mere.

10. Prema pravilu 46(1) Pravilnika i shodno obavezama sekretara iz pravila 24 Pravilnika, tužilaštvo je odgovorno za čuvanje, skladištenje i bezbednost informacija i fizičkih i elektronskih materijala koje je pribavilo tokom istraga.

11. Prema pravilu 95(2)(b) Pravilnika, nakon prvog pristupanja optuženog sudu u skladu s pravilom 92 Pravilnika, sudija za prethodni postupak određuje rokove za obelodanjivanje dokaza, preduzima sve potrebne mere za blagovremeno obelodanjivanje i izrađuje izveštaj o obelodanjivanju za pretresni panel.

12. Prema pravilu 96(1) Pravilnika, sudija za prethodni postupak saziva statusnu konferenciju u najkraćem mogućem roku posle prvog pristupanja optuženog sudu u cilju, između ostalog, (i) organizovanja razmene mišljenja između strana u postupku,

¹³ KSC-BC-2020-07, F00096, specijalizovani tužilac, *Izjašnjenje tužilaštva u vezi s prvom statusnom konferencijom* u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 5. januar 2021, javno; F00099, odbrana g. Haradinaja, *Izjašnjenje odbrane g. Nasima Haradinaja u vezi s prvom statusnom konferencijom* (u daljem tekstu: Haradinajevo izjašnjenje), 7. januar 2021, javno; F00100, odbrana g. Gucatija, *Izjašnjenje odbrane u vezi s prvom statusnom konferencijom* (u daljem tekstu: Gucatijevo izjašnjenje), 7. januar 2021, javno.

¹⁴ KSC-BC-2020-07, transkript zasedanja, 8. januar 2021. (u daljem tekstu: zasedanje od 8. januara), javno, str. 90, redovi 11-25.

odnosno sa zastupnikom žrtava, kako bi se obezbedila ekspeditivna priprema za suđenje; i (ii) preduzimanja mera kako bi se obezbedilo da strane u postupku blagovremeno i savesno sprovedu sve neophodne pripreme.

13. Prema pravilu 102(1)(a) Pravilnika i uz izuzetke predviđene pravilima 105, 106, 107 i 108 Pravilnika, tužilaštvo stavlja na raspolaganje odbrani i, u odgovarajućim slučajevima, zastupniku žrtava, što je pre moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od prvog pristupanja optuženog sudu, propratni materijal uz potvrđenu optužnicu, kao i sve izjave dobijene od optuženog.

14. Prema pravilu 102(1)(b) Pravilnika, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca, tužilaštvo dostavlja odbrani sledeći materijal: (i) izjave svih svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, na jeziku koji optuženi razume i govori; (ii) sve druge izjave svedoka, izveštaje veštaka, vanpretresne iskaze ili transkripte koje namerava da predoči na suđenju; i (iii) dokazne predloge koje namerava da predoči na suđenju.

15. Prema pravilu 102(2) i (4) Pravilnika, ukoliko u roku od 30 dana pre početka izvođenja svojih dokaza tužilaštvo ne obelodani izjave dodatnih svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, ono te izjave dostavlja odbrani što je moguće pre, na jeziku koji optuženi razume i govori, uz navođenje razloga za zakasnelo obelodanjivanje. Takvo obelodanjivanje okončava se u fazi prethodnog postupka.

16. Prema pravilu 102(3) Pravilnika, tužilaštvo na zahtev i bez odlaganja obelodanjuje odbrani sve izjave, dokumente i fotografije i omogućava pregled svih drugih fizičkih predmeta u svom posedu ili pod svojim nadzorom koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, ili koji su pribavljeni od optuženog, ili su mu pripadali.

17. Prema pravilu 103 Pravilnika, i uz ograničenja predviđena pravilima 107 i 108 Pravilnika, tužilaštvo obelodanjuje odbrani odmah, odnosno čim se nađu u njegovom

posedu, pod njegovim nadzorom ili o njima stekne konkretna saznanja, sve podatke za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva.

18. Prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(1) i 108(1)(b) Pravilnika, panel može *proprio motu* ili na zahtev da izda nalog za uvođenje odgovarajućih mera za zaštitu, bezbednost, fizičko i duševno zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka.

19. Prema pravilu 80(4)(a)(i)-(iii), (d) i (e) Pravilnika, takve mere mogu da uključuju brisanje imena i drugih podataka na osnovu kojih se može utvrditi identitet, kako bi se, ukoliko to bude potrebno, sprečilo da se optuženom ili javnosti obelodane identitet ili mesto boravka svedoka, žrtve koja učestvuje u postupku ili lica koje je u rodbinskoj ili drugoj vezi s njima.

20. Prema pravilu 107(2) Pravilnika, tužilaštvo podnosi zahtev panelu da ga u celosti ili delimično oslobodi obaveze da, prema pravilima 102 i 103 Pravilnika, obelodani izvorni materijal, ukoliko su mu informacije koje ima u svom posedu ili pod svojim nadzorom dostavljene u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza, a od davaoca informacija nije dobio saglasnost za njihovo obelodanjivanje.

21. Prema pravilu 108(1)(a) i (c) Pravilnika, tužilaštvo može podneti zahtev panelu da u celosti ili delimično zaštiti informacije ako njihovo obelodanjivanje može da naškodi tekućim ili budućim istragama ili iz bilo kog drugog razloga stoji u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih strana. Prema pravilu 108(6) Pravilnika, isto se primenjuje na odbranu *mutatis mutandis*.

22. Prema pravilu 109(b) and (c) Pravilnika, i tužilaštvo i odbrana, ukoliko odluče da obelodane neke dokaze, prilikom obelodanjivanja: (i) daju jasan i sažet opis dokumenata ili kategorija dokumenata koji su obelodanjeni suprotnoj strani, i (ii) klasifikuju informacije u skladu sa optužbama u potvrđenoj optužnici, pri čemu se konkretno pozivaju na osnovna krivična dela, kontekstualna obeležja krivičnih dela,

navode o ponašanju optuženog ili, u odgovarajućim slučajevima, dokaze koje će izvesti tužilaštvo.

23. Prema pravilu 95(4) Pravilnika, sudija za prethodni postupak nalaže tužilaštvu da u određenom roku podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju i spisak dokaznih predloga koje namerava da predoči na suđenju.

24. Prema pravilu 95(5) Pravilnika, nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, sudija za prethodni postupak poziva odbranu da u određenom roku dostavi pretpretresni podnesak u kojem će navesti: (i) prirodu odbrane optuženog u opštim crtama; (ii) optužbe i pitanja koje optuženi osporava, uz pozivanje na konkretne stavove u pretpretresnom podnesku tužilaštva i razloge zbog kojih ih optuženi osporava; (iii) spisak potencijalnih svedoka koje odbrana namerava da pozove i precizira na koje se konkretno relevantno pitanje odnosi svedočenje, ne dovodeći u pitanje eventualne naknadne izmene ili njihovo podnošenje. Sudija za prethodni postupak takođe traži od odbrane da u određenom roku obavesti tužilaštvo i panel o svojoj nameri da iznese odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.

25. Prema pravilu 104(5) Pravilnika, u roku koji odredi panel, a najkasnije 15 dana pre početka izvođenja svojih dokaza, odbrana: (i) omogućava tužilaštvu da pregleda i napravi kopije izjava, dokumenata, fotografija i drugih fizičkih predmeta koji se nalaze u njenom posedu ili pod njenim nadzorom, a koje namerava da koristi kao dokaze na suđenju; (ii) dostavlja tužilaštvu sve izjave svedoka koje namerava da pozove tokom suđenja, kao i ostale izjave koje namerava da predoči na suđenju, i (iii) dostavlja tužilaštvu sve dokazne predloge koje namerava da predoči na suđenju.

26. Prema pravilima 106, 107(1) i 111(1) Pravilnika, izvesne kategorije materijala načelno ne podležu obelodanjivanju, uz izuzetke predviđene Pravilnikom i ukoliko panel ne naloži drugačije. Tu spadaju: (i) izveštaji, memorandumima ili drugi interni

dokumenti koje su pripremili tužilaštvo (uključujući Specijalnu istražnu radnu grupu), odbrana i zastupnik žrtava (pravilo 106 Pravilnika), uključujući njihove pomoćnike i predstavnike; (ii) materijal koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza (pravilo 107(1) Pravilnika); i (iii) poverljiva komunikacija, definisana u pravilu 111(1) Pravilnika.

III. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

27. U pogledu obelodanjivanja dokaza, tužilaštvo tvrdi da je jedan manji broj istražnih radnji i dalje u toku i da, u zavisnosti od ishoda tih istraga, postoji verovatnoća da će biti obelodanjeni dodatni dokazi.¹⁵ Međutim, tužilaštvo, ne očekuje da će to uticati na ekspeditivnost prethodnog postupka, budući da će te istražne radnje najverovatnije biti okončane dok taj postupak još traje.¹⁶ Tužilaštvo takođe tvrdi da je do 4. januara 2021. obelodanilo sav prpratni materijal uz optužnicu, u skladu s pravilom 102(1)(a) Pravilnika, kao i prevod tog materijala, i da nisu bile potrebne nikakve zaštitne mere.¹⁷ Tužilaštvo dalje navodi da će do 19. februara 2021. moći da ispuni obaveze obelodanjivanja iz pravila 102(1)(b) Pravilnika¹⁸ i da će do istog datuma odbrani moći da dostavi detaljno obaveštenje o dokazima koji su za nju bitni, u skladu s pravilom 102(3) Pravilnika.¹⁹ Tužilaštvo je 6. januara 2021. obelodanilo oslobađajući materijal, shodno pravilu 103 Pravilnika, i dodalo da će obelodanjivanje takvog materijala vršiti kontinuirano.²⁰ Tužilaštvo navodi da samo ograničena količina materijala iz pravila 107 podleže obelodanjivanju u skladu s pravilom 102(3) Pravilnika i da, stoga, ne veruje da će to uticati na propisane rokove.²¹ Što se tiče

¹⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3; zasedanje od 8. januara, str. 92, redovi 17-22.

¹⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

¹⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 6-7; zasedanje od 8. januara, str. 92, redovi 23-25.

¹⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9; zasedanje od 8. januara, str. 93, redovi 2-3, str. 101, redovi 4-6, str. 108, redovi 3-6.

¹⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15; zasedanje od 8. januara, str. 93, redovi 4-8, str. 113, redovi 9-22.

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16; zasedanje od 8. januara, str. 115, redovi 5-11.

izuzetaka u vezi s obelodanjivanjem, tužilaštvo navodi da će možda biti potrebno redigovati dokaze obuhvaćene pravilom 102(1)(b) i (3) Pravilnika²² i da bi sudija za prethodni postupak trebalo da usvoji režim redigovanja koji je primenjen u predmetu *Tači i drugi*.²³ U pogledu postupka obelodanjivanja, u skladu s pravilom 109 Pravilnika, tužilaštvo predlaže da se primeni pristup iz predmeta *Mustafa*.²⁴ Što se tiče obelodanjivanja dokumentacije zaplenjene u sedištu Udruženja ratnih veterana Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK) 8, 17. i 22. septembra 2020, tužilaštvo je obelodanilo izjavu jednog istražitelja u vezi s tim materijalom, kao deo propratnog materijala uz optužnicu, ali ne namerava da optuženima obelodani nejavni materijal, osim u meri u kojoj to nalažu Zakon i Pravilnik.²⁵

28. Kad je reč o obelodanjivanju dokaza, branioci g. Gucatija i g. Haradinaja navode da u ovoj fazi nisu u poziciji da kažu da li će kasnije možda izneti odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.²⁶ Uz to, odbrana g. Haradinaja je potvrdila da će njene istrage trajati jedan ili dva meseca,²⁷ dok je odbrana g. Gucatija izjavila da će sprovesti opsežne istražne radnje.²⁸ U pogledu materijala iz pravila 102(1)(b), branioci g. Gucatija i g. Haradinaja tvrde da propisani rok za obelodanjivanje tog materijala – 30 dana pre suđenja – nije adekvatan.²⁹ U pogledu oslobađajućeg materijala, odbrana g. Haradinaja traži da se on obelodani do

²² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 12, 14; zasedanje od 8. januara, str. 108, redovi 16-19, str. 113, red 23, do str. 114, red 4.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 19-20. Tužilaštvo nema ništa protiv da se primeni režim redigovanja iz predmeta *Mustafa*, uz manje izmene. Vidi izjašnjenje tužilaštva, fusnota 18; zasedanje od 8. januara, str. 118, redovi 3-15, str. 120, redovi 3-9.

²⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18; zasedanje od 8. januara, str. 116, red 23, do str. 117, red 3.

²⁵ Zasedanje od 8. januara, str. 96, red 8, do str. 98, red 1.

²⁶ Gucatijevo izjašnjenje, stav 14; Haradinajevo izjašnjenje, stav 6.

²⁷ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 4-5; zasedanje od 8. januara, str. 94, redovi 18-25.

²⁸ Gucatijevo izjašnjenje, stavovi 4, 14-15.

²⁹ Gucatijevo izjašnjenje, stav 17; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 13-14; zasedanje od 8. januara, str. 109, redovi 12-24.

19. februara 2021,³⁰ dok odbrana g. Gucatija traži da se odredi datum za obelodanjivanje tog materijala.³¹ Što se tiče izuzetaka u vezi s obelodanjivanjem branioci g. Gucatija i g. Haradinaja su izjavili da se ne protive režimu redigovanja primenjivanom u predmetu *Mustafa*.³² U pogledu postupka obelodanjivanja branioci g. Gucatija i g. Haradinaja se slažu da se privremeno primeni pristup iz predmeta *Mustafa*.³³ Uz to, branioci g. Gucatija i g. Haradinaja traže da se obelodani dokumentacija zaplenjena u sedištu Udruženja ratnih veterana OVK 8, 17. i 22. septembra 2020, kao i hronološka revizorska evidencija i potvrda da su zaplenjeni dokumenti autentični i sadrže zaštićene informacije.³⁴ Odbrana g. Gucatija takođe traži snimak lica koje je prvobitno obelodanilo zaplenjene dokumente a koji je zabeležila kamera internog sistema video-nadzora (u daljem tekstu: video-nadzor).³⁵

IV. DISKUSIJA

A. NAČELA OBELODANJIVANJA DOKAZA

1. Uvod

29. Pravni okviri Specijalizovanih veća predviđaju nekoliko proceduralnih koraka koje sudija za prethodni postupak, strane u postupku i, u odgovarajućim slučajevima, zastupnik žrtava preduzimaju u periodu od prvog pristupanja optuženog sudu do predaje spisa predmeta pretresnom panelu, u skladu s pravilom 98 Pravilnika. Jedan od ključnih koraka je uspostavljanje sistema razmene dokaza između strana u postupku i obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima. Usvajanje

³⁰ Haradinajevo izjašnjenje, stav 17.

³¹ Gucatijevo izjašnjenje, stav 18.

³² Gucatijevo izjašnjenje, stav 21; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 20-22; zasedanje od 8. januara, str. 118, red 18, do str. 119, red 15.

³³ Gucatijevo izjašnjenje, stav 20; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 23-24; zasedanje od 8. januara, str. 116, redovi 8-25.

³⁴ Gucatijevo izjašnjenje, stavovi 5-6; zasedanje od 8. januara, str. 94, redovi 6-15, str. 95, redovi 1-6, str. 98, redovi 5-23.

³⁵ Gucatijevo izjašnjenje, stavovi 7-8.

sistema koji obezbeđuje efikasnost postupka obelodanjivanja je jedan od ključnih faktora koji sudiji za prethodni postupak omogućava da uspostavi ravnotežu između zaštite izvesnih interesa, kao što su zaštita svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih ugroženih lica, i obaveze poštovanja prava optuženog iz člana 21 Zakona.³⁶

2. Uloga strana u postupku i Sekretarijata

30. Obelodanjivanje dokaza i obaveze strana u postupku u vezi s njim propisane Pravilnikom, jeste postupak koji se odvija između tužilaštva i odbrane. Organizuje ga i omogućava Sekretarijat, koji ima ulogu kanala za komunikaciju između strana u postupku i panela,³⁷ i odvija se putem softvera predviđenog za ovu svrhu, kao što predviđaju pravila 98(1)(b) i 109(a) Pravilnika. Strane u postupku se prilikom elektronskog obelodanjivanja dokaza pridržavaju Instrukcije Sekretarijata o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*.³⁸

31. Prema članu 34(1) Zakona i pravilu 24(1) i (2) Pravilnika, sekretar vodi potpunu i preciznu evidenciju o sudskim postupcima i čuva sav dokazni i drugi materijal predočen tokom sudskog postupka u skladu s načelima izloženim u ovoj i svim drugim odlukama po ovom pitanju. Strane i učesnici u postupku, u zavisnosti od slučaja, moraju imati pristup toj evidenciji, uz neophodna ograničenja vezana za zaštitu i stepen tajnosti, u skladu sa članovima 23 i 58 Zakona, i pravilima 80, 82, 105, 106, 107 i 108 Pravilnika, ili nalogom sudije za prethodni postupak. S tim u vezi,

³⁶ Nalog za dostavljanje izjašnjenja, stav 22. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-117-Red3, pretpretresno veće II, [Redacted First Decision on the Prosecutor's Request for Redactions and Related Requests](#), 3. jul 2014, stav 17, i reference u njemu.

³⁷ Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Al Hassan*, ICC-01/12-01/18-31-tENG, pretpretresno veće I, [Decision on the Evidence Disclosure Protocol and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*), 16. maj 2018, stav 36; *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-203, pretpretresno veće II, [Decision Setting the Regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Ongwen*), 27. februar 2015, stav 10.

³⁸ KSC-BD-18, sekretar, Instrukcija o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*, 28. avgust 2019.

prilikom obelodanjivanja dokaza strane u postupku moraju da odrede adekvatnu oznaku tajnosti za svaki element dokaznog materijala i da dokaze zavedu kao javne, osim ako postoji razlog da mu se dodeli druga oznaka tajnosti, u skladu s pravilom 83(1) Pravilnika.³⁹

3. Obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima

32. Sudija za prethodni postupak podseća na svoju obavezu da, shodno članu 39(1) i (13) Zakona i pravilu 95(2) Pravilnika, preduzme sve neophodne mere za efikasnu pripremu predmeta za suđenje, uključujući sastavljanje izveštaja o obelodanjivanju za pretresni panel, kao što predviđa pravilo 95(2)(b) Pravilnika. Da bi sudija za prethodni postupak mogao da ispuni tu svoju obavezu, strane u postupku mu dostavljaju sve dokaze koje su razmenile, bez obzira na to da li će se na njih pozvati tokom suđenja. To sudiji za prethodni postupak omogućava da obezbedi da se obelodanjivanje dokaza vrši u odgovarajućim uslovima.⁴⁰

33. Shodno tome, sudija za prethodni postupak mora da ima pristup sledećim obelodanjenim dokazima: (a) svim dokazima na koje se tužilaštvo pozvalo u prilog potvrđenoj optužnici; (b) svim izjavama svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju (pravilo 102(1)(b)(i) Pravilnika); (c) svim drugim izjavama svedoka, izveštajima veštaka, vanpretresnim iskazima ili transkriptima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(ii) Pravilnika); (d) dokaznim predlozima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(iii) Pravilnika); (e) svim dokazima koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, odnosno koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali (pravilo 102(3)

³⁹ Vidi, slično tome, MKS, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-64-Red, pretpretresno veće II, [Public Redacted Version of "Decision on Disclosure and Related Matters"](#), (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*) 23. januar 2019, stav 17.

⁴⁰ Vidi, slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*](#), stav 12; [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*](#), stav 14.

Pravilnika); (f) svim oslobađajućim dokazima u posedu tužilaštva, pod njegovim nadzorom ili o kojima ima konkretna saznanja (pravilo 103 Pravilnika); (g) svim dokazima koje odbrana izvede kako bi iznela odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost, uključujući imena i aktuelne podatke za kontakt sa svim svedocima, kao i sve druge dokaze na koje optuženi namerava da se pozove kako bi dokazao alibi ili druge osnove (pravilo 104(1)(a) i (b) Pravilnika); (h) svim dokazima u posedu ili pod nadzorom odbrane koje dostavi tužilaštvu radi pregleda, a koje odbrana namerava da koristi kao dokaze na suđenju (pravilo 104(5)(a) Pravilnika); (i) svim izjavama svedoka koje odbrana namerava da pozove da svedoče na suđenju, odnosno izjavama koje namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(b) Pravilnika); i (j) svim dokaznim predlozima koje odbrana namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(c) Pravilnika).

4. Rokovi za obelodanjivanje

34. U skladu s pravnim okvirima Specijalizovanih veća, obelodanjivanje nekih kategorija materijala podleže konkretnim rokovima prevođenim Pravilnikom, dok o rokovima za obelodanjivanje drugih kategorija materijala odlučuje sudija za prethodni postupak, uzimajući u obzir specifičnosti predmeta, obi mi karakteristike dokaznog spisa i argumente strana u postupku.

35. U ovoj odluci je utvrđen kalendar za obelodanjivanje različitih kategorija dokaza, ali ti rokovi označavaju samo krajnji datum. Strane u postupku bi trebalo da nastoje da, kad god je moguće, materijal obelodane pre isteka propisanog roka, kako bi strana koja prima materijal imala dovoljno vremena da se valjano pripremi.⁴¹

⁴¹ Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*](#), stav 13; [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*](#), stavovi 20-21.

5. Potpunost i relevantnost obelodanjenih dokaza

36. Obe strane se staraju da su obelodanjeni dokazi potpuni. Elementi dokaznog materijala dokazi koji su omaškom obelodanjeni u nepotpunom obliku mogu se ponovo obelodaniti u celosti, u roku propisanom Pravilnikom, odnosno u roku koji odredi sudija za prethodni postupak.

37. Tužilaštvo i odbrana ne obelodanjuju što veću količinu dokaza, već samo zaista relevantne dokaze, kojim se potkrepljuju konkretni činjenični navodi i koji zadovoljavaju relevantne pravne pretpostavke, kako bi strana koja ih prima mogla da se usredsredi na pripremu.⁴²

B. ROKOVI ZA OBELODANJIVANJE DOKAZA

1. Pravilo 102(1)(a): Propratni materijal uz optužnicu

38. Pravilom 102(1)(a) Pravilnika regulisano je obelodanjivanje materijala na koji se tužilaštvo poziva u prilog potvrđenoj optužnici. Taj materijal mora se obelodaniti što pre, a najkasnije 30 dana od prvog pristupanja optuženog sudu. Taj materijal je važno rano obelodaniti, između ostalog, kako bi se optuženom omogućilo da odluči da li da prizna krivicu ili da se izjasni da nije kriv, u skladu s pravilom 92(2)(c) Pravilnika, za šta je rok takođe 30 dana od prvog pristupanja sudu, osim ako je to učinio prilikom prvog pristupanja sudu.

39. U ovom predmetu tužilaštvo je obelodanilo sav propratni materijal uz optužnicu⁴³ i odbrana je potvrdila da ga je primila.⁴⁴ Stoga o tome nije potrebno donositi dalje odluke.

⁴² Zasedanje od 8. januara, str. 92, redovi 2-4. Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 18; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 25; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 20.

⁴³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 6; zasedanje od 8. januara, str. 113, redovi 9-11.

⁴⁴ Haradinajevo izjašnjenje, stav 12; Gucatijevo izjašnjenje, stav 16.

2. Pravilo 102(1)(b): Dodatni materijal koji tužilaštvo namerava da koristi na suđenju

40. Pravilom 102(1)(b) Pravilnika uređeno je obelodanjivanje dodatnog materijala koji tužilaštvo namerava da koristi na suđenju, a koji nije navelo kao propratni materijal uz optužnicu podnetu na potvrđivanje. Taj materijal mora se obelodaniti u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a u svakom slučaju najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza tužilaštva, u skladu s pravilom 124 Pravilnika.

41. Rok za obelodanjivanje tog materijala može da zavisi od niza faktora, na primer: (i) količine i vrste materijala koji se obelodanjuje; (ii) kada je tužilaštvo pribavilo materijal; (iii) da li je pre obelodanjivanja materijala potrebno okončati istražne radnje (kao što je pribavljanje neophodne saglasnosti davaoca informacija); (iv) da li je potrebno prevesti taj materijal (ili neki njegov deo), naročito izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče; (v) da li je potrebno odrediti zaštitne mere, uključujući redigovanje podataka.

42. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da obelodani dodatne izjave svedoka koje namerava da pozove da svedoče, ali to ne učini u roku koji sudija za prethodni postupak odredi u skladu s pravilom 102(1)(b) Pravilnika, ono to zakasnelo obelodanjivanje mora da izvrši uz pridržavanje uslova propisanih pravilom 102(1), (2) i (4) Pravilnika, što podrazumeva i pitanje prevoda. Odbrana može da se obrati sudiji za prethodni postupak ako postoji osnov za osporavanje zakasnelog obelodanjivanja.

43. Tužilaštvo navodi da će materijal iz pravila 102(1)(b) najverovatnije uključivati izjave najviše deset svedoka i 150 dokaznih predloga koji će biti predočeni na suđenju, kao što su video-materijal, izveštaji, fotografije i publikacije iz javnih izvora.⁴⁵ Tužilaštvo potvrđuje da je spremno da taj materijal obelodani do 19. februara 2021, ili

⁴⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

najkasnije 30 dana pre početka izvođenja svojih dokaza.⁴⁶ Međutim, procene tužilaštva po pitanju količine i prirode materijala iz pravila 102(1)(b) zavise od ishoda izvesnih ograničenih istražnih radnji koje još nisu okončane.⁴⁷ Što se tiče dela audio i video-materijala i drugog materijala u vidu dokumenata, prevod tih izjava, odnosno iskaza i dalje je u toku, ali tužilaštvo očekuje da će on biti završen u predloženom roku.⁴⁸ Moguće je da će deo materijala iz pravila 102(1)(b) iziskivati manje redigovanje.⁴⁹ Branioci g. Gucatiya i g. Haradinaja traže da se materijal iz ovog pravila obelodani što pre, u svakom slučaju, dosta pre roka od 30 dana pre početka suđenja.⁵⁰

44. Imajući u vidu predložene rokove i napredak u pripremama tužilaštva za obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(b) materijal, sudija za prethodni postupak smatra da je petak, 19. februar 2021, primeren rok za obelodanjivanje na osnovu ovog pravila. Što se tiče eventualnih zahteva za zaštitne mere, tužilaštvu se nalaže da takve zahteve podnese najkasnije u ponedeljak, 1. februar 2021, kako bi se obezbedilo dovoljno vremena za redigovanje, ukoliko bude odobreno, i obelodanjivanje tog materijal odbrani u propisanom roku.

3. Pravilo 102(3): Dokazni materijal potreban za pripremu odbrane koji je pribavljen od optuženog ili mu je pripadao

45. Materijal iz pravila 102(3) obuhvata materijal u posedu ili pod nadzorom tužilaštva koji odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, odnosno koji je pribavljen od optuženog ili mu je pripadao, uključujući izjave, dokumente, fotografije i druge fizičke predmete. Izraz *bitan za pripremu odbrane* ima široko značenje i podrazumeva sve dokumente i predmete koji su relevantni za pripremu izvođenja dokaza odbrane,

⁴⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

⁴⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 10; zasedanje od 8. januara, str. 108, redovi 12-15.

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 11.

⁴⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12; zasedanje od 8. januara, str. 108, redovi 16-19.

⁵⁰ Gucatijevo izjašnjenje, stav 17; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 13-14; zasedanje od 8. januara, str. 109, red 21, do str. 110, red 1.

u smislu zaštite prava optuženog predviđenih Zakonom i Pravilnikom.⁵¹ U ovom kontekstu, pojam *relevantno* nije nužno ograničen vremenskim okvirima potvrđene optužnice niti obuhvata samo materijal koji je relevantan za pobijanje teze tužilaštva.⁵² *Priprema* odbrane je takođe širok pojam, koji ne treba ograničavati samo na ono što je u direktnoj vezi s oslobađajućim ili optužujućim dokazima,⁵³ ili tezom tužilaštva.⁵⁴

46. Kao što izričito propisuje pravilo 102(3) Pravilnika, odbrana je ta koja naznačuje da li je neki materijal bitan. Stoga tužilaštvo treba bez odlaganja da sastavi i dostavi detaljno obaveštenje o svem materijalu i dokazima u svom posedu, kao što je predviđeno pravilom 102(3) Pravilnika. Tužilaštvo takođe može da se obrati sudiji za prethodni postupak ukoliko postoji osnov za osporavanje bitnosti podataka koje je odbrana naznačila na osnovu detaljnog obaveštenja tužilaštva.

47. Tužilaštvo navodi da će do petka, 19. februara 2021. biti u mogućnosti da dostavi detaljno obaveštenje o materijalu iz pravila 102(3).⁵⁵ To detaljno obaveštenje će sadržati i eventualne informacije koje su potencijalno bitne za odbranu koje preostanu nakon što se obelodane dokazni materijal koji će biti izveden na suđenju i oslobađajući dokazi.⁵⁶ Tužilaštvo ne veruje da će obelodanjivanje po ovom pravilu podrazumevati veliku količinu materijala.⁵⁷ Deo materijala će možda biti potrebno redigovati.⁵⁸

⁵¹ Zasedanje od 8. januara, str. 110, red 21, do str. 111, red 3. Slično tome, STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT/AC/AR126.4, F0004, žalbeno veće, [Public Redacted Version of 19 September Decision on Appeal by Counsel for Mr Oneissi Against Pre-Trial Judge's "Decision on Issues Related to the Inspection Room and Call Data Records"](#), (u daljem tekstu: odluka od 2. oktobra 2013) 2. oktobar 2013, stav 21, i reference u njemu; MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1433 (OA 11), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr. Lubanga Dyilo against the Oral Decision of Trial Chamber I of 18. January 2008](#), (u daljem tekstu: odluka od 11. jula 2008) 11. jul 2008, stavovi 77-78; *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-1330 (OA 3), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr Bosco Ntaganda against the "Decision on Defence requests seeking disclosure orders and a declaration of Prosecution obligation to record contacts with witnesses"](#), 20. maj 2016, stav 23, i reference u njemu.

⁵² Slično tome, STL, [odluka od 2. oktobra 2013](#), stav 22, i reference u njemu.

⁵³ Slično tome, MKS, [odluka od 11. jula 2008](#), stav 77.

⁵⁴ Slično tome, STL, [odluka od 2. oktobra 2011](#), stav 22, i reference u njemu.

⁵⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

⁵⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

⁵⁷ Zasedanje od 8. januara, str. 111, redovi 14-25.

⁵⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 14; zasedanje od 8. januara, str. 112, redovi 1-9.

Odbrana g. Gucatija traži da sudija za prethodni postupak odredi rok za obelodanjivanje materijala prema ovom pravilu.⁵⁹

48. U svetlu argumenata tužilaštva, sudija za prethodni postupak smatra da je petak, 19. februar 2021, primeren rok za dostavljanje detaljnog obaveštenja tužilaštva o dokazima iz pravila 102(3) Pravilnika. Odbrana nakon toga tužilaštvu treba da naznači kojem materijal iz detaljnog obaveštenja traži pristup radi pregleda, odnosno za koji traži obelodanjivanje. Odbrana tu naznaku treba da dostavi do petka, 5. marta 2021, ili ranije. Tužilaštvo, na osnovu naznake, u roku od nedelju dana od njenog prijema, a najkasnije u petak 12. marta 2021, treba da obelodani ili omogući pristup odabranom materijalu koji nije potrebno redigovati. Ukoliko odbrana zatraži pristup i obelodanjivanje materijala iz pravila 102(3) koji je potrebno redigovati, tužilaštvo treba što pre sudiji za prethodni postupak da podnese zahtev za zaštitne mere, i to u roku od dve nedelje od prijema naznake odbrane, a najkasnije u petak, 19 marta 2021. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da ospori relevantnost dokaza koji je naznačila odbrana, treba da se obrati panelu u roku od pet dana od datuma naznake.

4. Pravilo 103: Oslobađajući dokazi

49. Materijal iz pravila 103 (oslobađajući dokazi) podrazumeva sve podatke u posedu tužilaštva, pod njegovim nadzorom ili o kojima stekne konkretna saznanja, za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva. Uslov da tužilaštvo obelodanjuje oslobađajuće dokaze *odmah*, odnosno *čim se nađu* u njegovom posedu, pod njegovim nadzorom ili o njima stekne konkretna saznanja, podrazumeva obavezu tužilaštva da takav materijal kontinuirano obelodanjuje odbrani, osim ako

⁵⁹ Gucatijevo izjašnjenje, stav 18.

postoje opravdani razlozi usled kojih ga nije moguće odmah obelodaniti.⁶⁰ Prvobitnu odluku o tome da li su neki podaci oslobađajući donosi tužilaštvo i to mora da učini *bona fide*.⁶¹

50. Tužilaštvo navodi da poseduje oko 150 potencijalno oslobađajućih dokaznih elemenata, uključujući audio i video-materijal.⁶² Deo materijala iz pravila 103 – ukupno 67 dokaznih elemenata – obelodanjeno je 4. i 6. januara 2021.⁶³ Dosad obelodanjeni materijal iz ovog pravila nije bilo potrebno redigovati.⁶⁴ Imajući na umu kontinuiranu obavezu propisanu ovim pravilom, tužilaštvo ostaje pri stavu će ostatak tog materijala koji trenutno ima u posedu moći da obelodani do sredine januara 2021.⁶⁵ Branioci g. Gucatija i g. Haradinaja traže da sudija za prethodni postupak odredi rok z obelodanjivanje shodno ovom pravilu.⁶⁶ Odbrana g. Haradinaja kao rok predlaže 19. februar 2021.⁶⁷

51. U svetlu argumenata tužilaštva, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da mu naloži da preostali materijal iz pravila 103 koji je eventualno trenutno u njegovom posedu obelodani do petka, 29. januara 2021, i da nadalje sav materijal obelodanjuje odmah, kako pristize. Ukoliko bude potrebno redigovati neki novi potencijalno oslobađajući materijal, tužilaštvo najpre treba što pre da se obrati panelu, koji će o tome doneti odluku, kako bi se omogućilo da se taj materijal odmah obelodani odbrani.

⁶⁰ Zasedanje od 8. januara, str. 112, redovi 17-25. Slično tome, MKSR, *Prosecutor v. Nahimana et al.*, ICTR-99-52-A, žalbeno veće, [Decision on Motions Relating to the Appellant Hassan Ngeze's and the Prosecution's Request for Leave to Present Additional Evidence of Witness ABC1 and EB](#) (u daljem tekstu: odluka od 27. novembra 2006), 27. novembar 2006, stav 11, i reference u njemu. Vidi takođe, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 16; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 18.

⁶¹ Slično tome, ICTR, [odluka od 27. novembra 2006](#), stav 11, i reference u njemu.

⁶² Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

⁶³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15; zasedanje od 8. januara, str. 113, redovi 9-15.

⁶⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15; zasedanje od 8. januara, str. 113, redovi 23-25.

⁶⁵ Zasedanje od 8. januara, str. 113, redovi 16-22. Tužilaštvo je 18. januara 2021. obelodanilo dodatni materijal iz pravila 103 Pravidnika.

⁶⁶ Gucatiјеvo izjašnjenje, stav 18; Haradinajevo izjašnjenje, stav 17.

⁶⁷ Haradinajevo izjašnjenje, stav 17.

5. Pravilo 107: Zaštićeni materijal

52. Pravilo 107 Pravilnika, zajedno sa članom 58 Zakona, reguliše obelodanjivanje materijala koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza. Taj materijal u principu ne podleže obelodanjivanju, osim ako davalac informacija ne da saglasnost za to.

53. Ukoliko zaštićeni materijal podleže obelodanjivanju na osnovu pravila 102, odnosno 103 Pravilnika, tužilaštvo podnosi panelu poverljivi i *ex parte* zahtev da u vezi s tim materijalom bude u celosti ili delimično oslobođeno obaveze obelodanjivanja. Tužilaštvo može da zatraži i kompenzatorne mere shodno pravilu 108(2) Pravilnika.

54. Tužilaštvo navodi da samo ograničena količina informacija iz pravila 107 potencijalno podleže obelodanjivanju na osnovu pravila 102(3) Pravilnika.⁶⁸ Tužilaštvo preduzima aktivne za pribavljanje traženog odgovora spoljnih izvora, kako bi moglo da ispuni svoje obaveze obelodanjivanja.⁶⁹

55. Imajući u vidu da tužilaštvo aktivno traži odobrenje za materijal koji potencijalno potpada pod pravilo 102(3) Pravilnika, sudija za prethodni postupak ga podseća da mu odmah skrene pažnju na sva pitanja u vezi s traženim odobrenjima.

6. Materijal zaplenjen u sedištu Udruženja ratnih veterana OVK

56. Branioci g. Gucatija i g. Haradinaja traže da se obelodani dokumentacija zaplenjena u sedištu Udruženja ratnih veterana OVK 8, 17. i 22. septembra 2020, kao i hronološka revizorska evidencija i potvrda da su zaplenjeni dokumenti autentični i

⁶⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

⁶⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16; zasedanje od 8. januara, str. 115, redovi 5-11.

sadrže zaštićene informacije.⁷⁰ Branioci g. Gucatija takođe traže snimak lica koje je prvobitno obelodanilo zaplenjene dokumente, zabeležen kamerom video-nadzora.⁷¹ Tužilaštvo odgovara da je obelodanilo izjave jednog istražitelja u vezi s tim materijalom, kao deo propratnog materijala uz optužnicu, ali ne namerava da optuženima obelodani nejavni materijal, osim u meri u kojoj to nalažu Zakon i Pravilnik.⁷²

57. Sudija za prethodni postupak smatra da je potrebno dodatno objašnjenje kad je reč o tom materijalu. Stoga nalaže tužilaštvu da do ponedeljka, 1. februara 2021, dostavi izjašnjenje i u njemu navede: (i) da li će zaplenjeni materijal ili neki njegov deo biti korišćen kao dokaz na suđenju; (ii) da li su i koji delovi zaplenjenog materijala predviđeni za obelodanjivanje i koje odredbe Zakona, odnosno Pravilnika, nalažu njihovo obelodanjivanje; i (iii) da li je predviđeno da neki delovi zaplenjenog materijala ne budu obelodanjeni i koji su to delovi; i koje odredbe Zakona, odnosno Pravilnika dopuštaju njihovo neobelodanjivanje. Tužilaštvo takođe treba da navede koliko ima tog materijala i svoj opšti stav kad je reč o obelodanjivanju zaplenjenog materijala. Uz to, tužilaštvo treba konkretno da navede da li taj materijal sadrži snimak prvobitnog obelodanjivanja materijala zabeležen kamerom za video-nadzor. Odbrana treba da odgovori u roku propisanom u pravilu 76 Pravilnika.

C. OBELODANJIVANJE DOKAZA KOJE VRŠI ODBRANA

58. Načela i procedure izneti u ovoj odluci podjednako se primenjuju na odbranu, uzimajući u obzir njene obaveze obelodanjivanja. Sudija za prethodni postupak podseća da odbrana, prema pravilu 104 Pravilnika, podleže obavezi obelodanjivanja samo ako odluči da izvodi dokaze i, u svakom slučaju, tek nakon što tužilaštvo

⁷⁰ Gucatijevo izjašnjenje, stavovi 5-6; zasedanje od 8. januara, str. 94, redovi 6-15, str. 95, redovi 1-6, str. 98, redovi 5-23.

⁷¹ Gucatijevo izjašnjenje, stavovi 7-8.

⁷² Zasedanje od 8. januara, str. 96, red 8, do str. 98, red 1.

podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje će pozvati da svedoče na suđenju i spisak dokaznih predloga, u skladu s pravilom 95(4) Pravilnika.

59. Shodno tome, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak i nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, timovi odbrane će biti pozvani da podnesu pretpretresne podneske i u njima navedu informacije koje se traže u pravilu 95(5) Pravilnika, ne dovodeći u pitanje pravo odbrane da i pre toga najavi odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.

60. S obzirom na to da je postupak obelodanjivanja tek počeo, sudija za prethodni postupak ovom prilikom neće donositi dalje odluke. Odluka o rokovima za dostavljanje pretpretresnog podneska i spiska svedoka i dokaznih predloga tužilaštva, a na osnovu njih i rokova za podnošenje pretpretresnih podnesaka odbrane i obelodanjivanje dokaza, biće doneta u kasnijoj fazi.

D. PREVOD DOKUMENATA I DOKAZA

61. Sudija za prethodni postupak podseća da strana koja vrši obelodanjivanje mora da se postara da se dokazi, uključujući izjave svedoka, obelodane na engleskom, radnom jeziku ovog postupka, koji je utvrđen u skladu sa članom 20 Zakona i pravilom 8(3) Pravilnika.⁷³

62. S druge strane, član 21(4)(a) Zakona predviđa da optuženi o prirodi i uzroku optužbi kojima se tereti mora da bude obavešten na jeziku koji razume, što je u ovom slučaju albanski.⁷⁴ Međutim, to pravo ne znači da on ima neograničeno i apsolutno

⁷³ Odluka o radnom jeziku, stav 29(a).

⁷⁴ U ovom kontekstu valja primetiti da su optuženi primili nalog za hapšenje, nalog za dovođenje i osnovne pravne dokumente Specijalizovanih veća na albanskom jeziku (KSC-BC-2020-07, F00047, sekretar, *Poverljiva i ex parte verzija 'Korigovanog izveštaja o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat'*, 14. oktobra 2020, poverljivo i *ex parte*, stavovi 10, 29, s prilogom 1, poverljivo i *ex parte*; F00048, sekretar, *Poverljiva i Ex Parte verzija 'Izveštaja o hapšenju i dovođenju Hisnija Gucatija u pritvorski objekat'*, 14. oktobar 2020, poverljivo i *ex parte*, stavovi 5, 23, s prilogom 1, poverljivo i *ex parte*). Potvrđena

pravo da na svom jeziku primi sve dokaze, dokumente i podneske. Prevod kompletnog spisa predmeta, uključujući dokaze, išlo bi na štetu njegovog prava iz člana 21(4)(d) Zakona da mu se sudi u razumnom roku.⁷⁵ Stoga se mora uspostaviti ravnoteža između tih suprotstavljenih prava, kako bi postupak bio istovremeno pravičan i ekspeditivan.

63. Usled gore navedenog, Pravilnikom je utvrđeno da se sve izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju moraju dostaviti optuženom na jeziku koji on razume i govori, što je izričito propisano pravilom 102(1) Pravilnika. Svi drugi dokaza dostavljaju se na engleskom, u skladu odlukom o radnom jeziku, osim ako sudija za prethodni postupak ne naloži drugačije.

64. Besplatnim uslugama usmenog prevodioca i stručnim savetima branioca, koje predviđa član 21(4)(c) i (g) Zakona, optuženom se omogućuje da razume dokaze i relevantne podneske koji nisu na albanskom.⁷⁶ Odbrana takođe može da zatraži od tužilaštva da, osim izjava svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, dostavi prevod na albanski određenih dokaza, ili delova dokaza.⁷⁷ Pri podnošenju takvih zahteva odbrana mora da navede zbog čega je od suštinskog značaja da te dokumente dobije na albanskom i zašto pomoć prevodioca i saveti branioca nisu dovoljni da bi optuženi razumeo njihovu sadržinu. U slučaju neslaganja odbrane i tužilaštva po ovom pitanju, odbrana se mora što pre obratiti sudiji za prethodni postupak.

optužnica je takođe dostavljena optuženima na albanskom 14. decembra 2020. (KSC-BC-2020-07, F00075/A02, specijalizovani tužilac, *Redigovana optužnica*, 14. decembar 2020, javno).

⁷⁵ Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-307, pretpretresno veće III, [Decision on the Defence's Request Related to Language Issues in the Proceedings](#), 4. decembar 2008, stav 15.

⁷⁶ Vidi, slično tome, MKS, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-56-Red, pretpretresno veće II, [Public Redacted Version of "Decision on Language Proficiency of Alfred Yekatom for the Purposes of the Proceedings"](#), 11. januar 2019, stav 18; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 33.

⁷⁷ Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Yekatom and Ngaißsona*, ICC-01/04-01/18-163, pretpretresno veće II, [Second Decision on Disclosure and Related Matters](#), 4. April 2019, stav 38; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 23.

E. POSTUPAK OBELODANJIVANJA DOKAZA

65. Svrha dodatnog materijala predviđenog pravilom 109(b) i (c) Pravilnika jeste da se strani koja prima materijal koji se obelodanjuje omogući da se na najbolji način upozna s njim i snalazi u njemu, u cilju usredsređenije pripreme i, uopštenije gledano, veće ekspeditivnosti i pravičnosti postupka.⁷⁸

66. Na statusnoj konferenciji su strane u postupku obavestile sudiju za prethodni postupak da su se skoro sporazumele, ali da su i dalje u toku *inter partes* diskusije o formatu i rokovima vezanim za tabele obelodanjenog materijala u skladu s uslovima klasifikacije po pravilu 109(c) Pravilnika.⁷⁹ S obzirom na tu okolnost, sudija za prethodni postupak smatra da je donošenje odluke o ovom pitanju primereno odložiti do okončanja diskusija strana. Sudija za prethodni postupak stoga nalaže tužilaštvu da zajednički predlog formata i rokova za podnošenje tabela obelodanjenog materijala po pravilu 109(c) Pravilnika u ovom predmetu podnese do ponedeljka, 1. februara 2021.

67. U vezi sa detaljnim prikazom propratnog materijala tužilaštva, predviđenim pravilom 86(3)(b) Pravilnika, sudija za prethodni postupak primećuje da je oznaka tajnosti tog prikaza promenjena i da je on optuženima stavljen na raspolaganje 8. januara 2021,⁸⁰ nakon što se tužilaštvo o tome izjasnilo na statusnoj konferenciji.⁸¹

⁷⁸ Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-47, pretpretresno veće II, [Decision Setting the regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#), 12. april 2013, stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-55, pretpretresno veće III, [Decision on the Evidence Disclosure System and Setting a Timetable for Disclosure between the Parties](#), 31. jul 2008, stavovi 72-72.

⁷⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18; Gucatijevo izjašnjenje, stav 20; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 19, 23-24; zasedanje od 8. januara, str. 116, red 2, do str. 117, red 3.

⁸⁰ KSC-BC-2020-07, F00063/A02, specijalizovani tužilac, *Prilog 2 uz Zahtev za potvrđivanje optužnice i prateće zahteve*, 30. oktobar 2020, strogo poverljivo.

⁸¹ Zasedanje od 8. januara, str. 107, redovi 5-13.

F. OGRANIČENJA U VEZI S OBELODANJIVANJEM

1. Opšta načela

68. Sudija za prethodni postupak napominje da je potpuno obelodanjivanje sveg materijala i relevantnih dokaza pravilo, dok je neobelodanjivanje informacija izuzetak.⁸² Član 21(6) Zakona i pravila 80(1) i 108(1) Pravilnika, posmatrani zajedno, ukazuju na to da eventualna ograničenja potpunog obelodanjivanja moraju biti apsolutno neophodna kako bi se zaštitili: (i) bezbednost, fizičko i duševno zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka pred Specijalizovanim većima, pod uslovom da su te mere u skladu s pravima optuženih; (ii) tekuće ili buduće istrage; i (iii) javni interesi javnosti i prava trećih strana. U ovom kontekstu, valja podsetiti da je dopušteno ne obelodaniti odbrani izvesne informacije pre suđenja.⁸³

69. Redigovanje u svrhu zaštite tekućih ili budućih istraga ili javnih interesa i prava trećih strana primenjuje se isključivo na zahtev specijalizovanog tužioca ili odbrane, koji se podnosi kao poverljiv i *ex parte*.⁸⁴ Redigovanje u svrhu zaštite svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka primenjuje se bilo na zahtev strana u postupku, podnet kao poverljiv i *ex parte*, ili *proprio motu*.⁸⁵

⁸² Vidi takođe, MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-568 (OA3), žalbeno veće, [Judgment on the Prosecutor's appeal against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "Decision Establishing General Principles Governing Applications to Restrict Disclosure pursuant to Rule 81 \(2\) and \(4\) of the Rules of Procedure and Evidence"](#) (u daljem tekstu: odluka od 13. oktobra 2006), 13. oktobar 2006, stavovi 1, 39; *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-475 (OA), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of the Prosecutor against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"](#) (u daljem tekstu: odluka od 13. maja 2008), 13. maj 2008, stav 70.

⁸³ Slično tome, MKS, [odluka od 13. maja 2008](#), stav 68.

⁸⁴ Pravilo 108(1) i (6) Pravilnika.

⁸⁵ Pravilo 80(1) i (3) Pravilnika.

70. Naposljetku, potreba za redigovanjem ocenjuje se od slučaja do slučaja.⁸⁶ Pri odlučivanju o režimu redigovanja koji treba primeniti, sudija za prethodni postupak mora da uspostavi ravnotežu između tih suprotstavljenih interesa, i istovremeno vodi računa da postupak bude pravičan i ekspeditivan.

2. Pravni test

71. Prilikom ocenjivanja da li je dopušteno ne obelodaniti neke podatke strani koja prima materijal, mora se utvrditi sledeće:⁸⁷

- (i) da li obelodanjivanje dotičnih podataka strani koja prima materijal, ali ne i široj javnosti, predstavlja objektivan rizik po zaštićena lica ili interese;
- (ii) da li su zaštitne mere apsolutno neophodne.⁸⁸ Ukoliko su manje restriktivne mere dovoljne i izvodive, neophodno je opredeliti za njih; i
- (iii) da li su zaštitne mere proporcionalne u odnosu na štetu koja se nanosi optuženom i pravičnosti suđenja.⁸⁹

⁸⁶ Slično tome, MKS, [odluka od 13. oktobra 2006.](#), stav 36; [odluka od 13. maja 2008.](#), stavovi 2, 59, 66.

⁸⁷ KSC-BC-2020-05, F00034, sudija za prethodni postupak, *Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima* (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Mustafa*), 9. oktobar 2020, javno, stav 76. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-773 (OA5), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr. Thomas Lubanga Dyilo against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Requests and Amended requests for Redactions under Rule 81"](#), 14. decembar 2006, stavovi 21, 33-34; [odluka od 13. maja 2008.](#), stavovi 95-99; ESLJP, *Rowe and Davis v. United Kingdom*, br. 2890/95, [Judgment](#), 16. februar 2000, stav 61; *Botmeh and Alami v. United Kingdom*, br. 15187/03, [Judgment](#), 7. jun 2007, stav 37.

⁸⁸ Član 21(6) Zakona.

⁸⁹ Pravilo 80(1) Pravilnika.

3. Režim redigovanja

72. Tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak primeni režim redigovanja iz predmeta *Tači i drugi*, budući da, prema tom režimu, strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da obelodani materijal u isto vreme kad podnese zahtev za nestandardno redigovanje, a suprotna strana i Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima imaju deset (umesto pet) dana za dostavljanje izjašnjenja.⁹⁰ Branioci g. Gucatija i g. Haradinaja izjasnili su se za primenu režima redigovanja iz predmeta *Mustafa*.⁹¹

73. U cilju ubrzanja postupka i uspostavljanja efikasnog, predvidivog i održivog režima redigovanja, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno usvojiti sledeći režim redigovanja. Usvajanjem ovog režima u ovom predmetu strane u postupku će dobiti adekvatne smernice kako da izvrše redakcije pre nego što obelodane dokaze u svom posedu.

74. Prema ovom režimu, svaka strana u postupku može bez prethodnog odobrenja suda da obelodani dokaze u kojima su direktno redigovane izvesne unapred definisane kategorije podataka (u daljem tekstu: standardno redigovanje). U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da podnosi poseban zahtev. Strana koja prima materijal ima pravo da ospori svako redigovanje koje je izvršeno nakon obelodanjivanja dokaza.⁹²

75. Za svako redigovanje koje nije obuhvaćeno pomenutim unapred definisanim kategorijama (u daljem tekstu: nestandardno redigovanje), strana koja vrši obelodanjivanje mora sudiji za prethodni postupak da podnese poseban zahtev za ograničavanje obelodanjivanja, u skladu s dole opisanom procedurom.⁹³

⁹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19 i fusnota 18; zasedanje od 8. januara, str. 118, redovi 3-15.

⁹¹ Gucatijevo izjašnjenje, stav 21; Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 20-22; zasedanje od 8. januara, str. 119, redovi 2-15.

⁹² Vidi dole stav 78.

⁹³ Vidi dole stav 83.

76. U slučaju kako standardnog, tako i nestandardnog redigovanja, podatak koji se ne obelodanjuje može se zacrniti ili izostaviti, ili zameniti tekstem “[BRISANO]”. Uz to, strana koja vrši obelodanjivanje mora u polju koje se odnosi na redigovanje, ili na drugom odgovarajućem mestu, da navede o kom tipu redigovanja se radi, koristeći konkretnu šifru sa spiska priloženog dole u tekstu, osim ako bi se time ugrozila svrha redigovanja. Na taj način, čitalac će odmah znati koja vrsta podataka je redigovana, odnosno izostavljena, i šta je opravdanje za to. U slučaju da redigovani podaci potpadaju pod više kategorija, navode se sve relevantne šifre.

77. Kad obelodanjuje redigovane dokaze, strana koja vrši obelodanjivanje treba da odredi jedinstven pseudonim za svako lice čiji je identitet redigovan prema kategorijama A.3 i A.4, opisanim dole u tekstu, i taj pseudonim navede zajedno s odgovarajućom šifrom redigovanja. Pseudonim omogućava čitaocu redigovanog materijala da prepozna istu osobu koja se spominje u više dokaza. Strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da navede šifru kategorije odnosno pseudonim ukoliko bi se time ugrozila svrha redigovanja, ali mora jasno da naznači koje su šifre odnosno pseudonimi izostavljeni iz ovog razloga.

78. Strana koja prima materijal može da ospori svako konkretno redigovanje koje smatra neopravdanim ili smatra da ga treba povući zbog promenjenih okolnosti. S tim u vezi ona se obraća direktno strani koja vrši obelodanjivanje. Strane stupaju u *bona fide* konsultacije kako bi rešile dato pitanje. Ukoliko ne mogu da se sporazumeju, strana koja prima materijal ima pravo da, bez odlaganja, zatraži od sudije za prethodni postupak da donese odluku, čime se strana koja vrši obelodanjivanje obavezuje da opravda sporno redigovanje. U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje u spis predmeta podnosi odgovor u roku od pet dana od prijema obaveštenja o osporavanju, osim ako sudija za prethodni postupak ne odluči drugačije.

79. Strana koja vrši obelodanjivanje mora kontinuirano da prati ima li potrebe za redigovanjem, a čim razlozi za redigovanje prestanu da postoje, ponovo obelodanjuje

iste dokaze s manje redakcija, ne tražeći prethodno odobrenje relevantnog panela, ili, u odgovarajućim slučajevima, podnosi zahtev u skladu s pravilom 81(1) i (2) Pravilnika. Redigovanje se može ukinuti i u sledećim slučajevima: (i) ako se strane u postupku slože da više ne postoji objektivni rizik po lica ili interese; ili (ii) ukoliko relevantni panel izda nalog za to. Ukoliko redigovani podaci spadaju u više od jedne kategorije, redigovanje se ukida kad isteknu svi relevantni rokovi. Ukoliko strana koja vrši obelodanjivanje želi da zadrži redigovanje i nakon isteka roka za ukidanje, treba da se obrati relevantnom panelu.

80. Sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da mu se dokazi dostave i u formi u kojoj su obelodanjeni strani koja prima materijal i u neredigovanoj formi, kako bi, po svom nahođenju, proverio valjanost redigovanja koje je izvršila strana koja vrši obelodanjivanje i po potrebi joj, nakon što joj pruži priliku da podnese svoja zapažanja, *proprio motu* naložio da, delimično ili u celosti ukine to redigovanje.⁹⁴ To će sudiji za prethodni postupak omogućiti da, u skladu s pravilima 80(1) i 108(1) Pravilnika, proverii obim i valjanost redigovanja, i tako obezbedi dodatnu proveru, u interesu strane koja prima materijal. To sudiji za prethodni postupak takođe omogućava da brzo reaguje u slučaju osporavanja redigovanja. To ne utiče činjenicu da se strana koja vrši obelodanjivanje može pozvati samo na dokaze u redigovanoj formi, onoj u kojoj su obelodanjeni strani koja prima materijal.

⁹⁴ U ovoj drugoj formi, materijal treba da bude dostupan putem elektronskog sistema, i to samo sudiji za prethodni postupak i strani koja vrši obelodanjivanje. Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*](#), stav 32; [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*](#), stav 28.

4. Standardno redigovanje

81. Kategorije standardnog redigovanja su jasno definisane i uvrežene u praksi drugih sudova,⁹⁵ i usvojene su i u predmetima *Mustafa* i *Tači i drugi*.⁹⁶ Sudija za prethodni postupak ovim usvaja dole navedene kategorije standardnog redigovanja i opravdanje za njih imajući u vidu test naveden ranije u tekstu.⁹⁷ Po mišljenju sudije za prethodni postupak, obelodanjivanje navedenih kategorija podataka strani koja prima materijal redovno sa sobom nosi objektivni rizik po interese i iziskuje usvajanje zaštitnih mera koje su apsolutno neophodne, pri čemu se vodi računa o pravima optuženih i pravičnosti postupka.

82. Kategorije podataka koje strana koja vrši obelodanjivanje može redigovati bez prethodnog sudskog odobrenja su sledeće:

(a) *Redigovanje prema pravilu 108(1)(a) Pravilnika:*

Kategorija A.1: Mesta obavljenih razgovora i smeštaja, u meri u kojoj se obelodanjivanjem nepotrebno skreće pažnja na kretanje članova tima strana u postupku, žrtava, svedoka i drugih lica koja su izložena opasnosti usled aktivnosti Specijalizovanih veća, što predstavlja objektivni rizik za tekuće i buduće istrage. Ti podaci u principu nisu relevantni za drugu stranu u postupku. Redigovanje tih podataka se ukida nakon što dato mesto prestane da se koristi u tekućim ili budućim istragama.

Kategorija A.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet strane u postupku, osoblja Sekretarijata ili Specijalizovanih veća, odnosno spoljnih saradnika (izuzimajući istražitelje) koji često odlaze na teren ili su stacionirani na terenu, u meri u kojoj bi obelodanjivanje takvih podataka ta lica dovelo u opasnost ili omelo njihov rad, te ugrozilo tekuće ili buduće istrage (koriste se sledeće šifre: A.2.1. za pismene/usmene prevodioce, A.2.2. za stenografe, A.2.3. za stručnjake za psiho-socijalni rad, A.2.4. za druge zdravstvene radnike, A.2.5. za druge članove osoblja koji spadaju u ovu kategoriju, i A.2.6. za druge spoljne saradnike koji spadaju u ovu kategoriju).

Kategorija A.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet istražitelja, u meri u kojoj bi, imajući u vidu da strane u postupku imaju ograničen

⁹⁵ Na primer, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stavovi 25-26; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 29.

⁹⁶ Odluka o obelodanjivanju u predmetu *Mustafa*, stav 86; KSC-BC-2020-06, F00099, sudija za prethodni postupak, *Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima* (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Tači i drugi*), 23. novembar 2020, javno, stav 95.

⁹⁷ Vidi gore stav 71.

broj istražitelja, obelodanjivanje tih podataka dovelo istražitelje u opasnost ili omelo njihov rad na terenu, i tako ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ukoliko to predstavlja bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni obavljaju razgovore ili stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 77 gore, strana koja vrši obelodanjivanje, pored šifre kategorije (npr. A.3.1, A.3.2, A.3.3 itd.), navodi i jedinstveni pseudonim istražitelja.

Kategorija A.4: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka ta lica dovelo u opasnost i omelo njihov rad na terenu, i tako ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ako bi predstavljalo bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 77 gore, pored šifre kategorije (npr. A.4.1, A.4.2, A.4.3 itd.), strana koja vrši obelodanjivanje navodi i jedinstveni pseudonim posrednika.

Kategorija A.5: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednih i neposrednih izvora, uključujući potencijalne svedoke,⁹⁸ u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da dovede do zastrašivanja ili vršenja pritiska na njih, što bi pak moglo da naškodi tekućim ili budućim istragama (uz korišćenje sledećih šifara: A.5.1. za pojedince kao posredne ili neposredne izvore, uključujući potencijalne svedoke, A.5.2. za nevladine organizacije, A.5.3. za međunarodne organizacije, A.5.4. za nacionalne vladine službe, A.5.5. akademske institucije, A.5.6. za privatna preduzeća, i A.5.7. za druge izvore). Ukoliko je posredni ili neposredni izvor dostavio materijal koji se obelodanjuje, njihov identitet treba da se obelodani kao izvor u kontekstu datog obelodanjivanja, pod uslovom da nema dodatnih bojazni za njihovu bezbednost i da posredni ili neposredni izvor ne uživa zaštitu na osnovu člana 35(2)(e) Zakona i pravila 107 Pravilnika.

Kategorija A.6: Sredstva korišćena za komunikaciju sa svedocima, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da ugrozi istražne metode i otkrije mesto na kojem se nalazi svedok. Ti podaci u principu nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija A.7: Druge redakcije na osnovu pravila 108(1)(a) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da ugrozi tekuće ili buduće istrage.

⁹⁸ Potencijalni svedoci su oni s kojima su strane u postupku obavile razgovor ili će ga uskoro obaviti. U vezi s klasifikacijom "izvori tužilaštva", vidi MKS, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-476 (OA2), žalbeno veće, [*Judgment on the appeal of Mr Germain Katanga against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"*](#), 14. maj 2008, stavovi 1-2, 46, 49. Postoji razlika između potencijalnih svedoka i "nedužnih trećih strana" (vidi kategoriju B.3 dole): strane u postupku se obraćaju potencijalnim svedocima tokom svojih istraga u kontekstu postupaka pred Specijalizovanim većima, za razliku od nedužnih trećih strana, kojima se ne obraćaju u tom kontekstu i koje možda nisu svesne da se njihovo ime spominje u kontekstu takvih istraga. Ova razlika može biti od značaja za stranu koja prima materijal, pa se za to koriste druge šifre.

(b) Redigovanje prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(4)(a)(i)-(ii) i 108(1)(b)-(c)

Pravilnika:

Kategorija B.1: Kontakt podaci svedoka, uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit dotičnog lica.

Kategorija B.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet članova porodice svedoka, uključujući fotografije, kao i kontakt podatke kao što su brojevi telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit. Ta lica su izuzetno osetljiva, budući da nisu dala pristanak da budu deo postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da je član porodice svedok i da stoga postoji opasnost da budu dovedeni u vezu sa Specijalizovanim većima. Kontakt podaci treba da se rediguju kontinuirano. U slučaju kada se podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet rediguju isključivo u cilju zaštite svedoka za koga redigovanje više nije opravdano, redigovanje treba ukinuti nakon obelodanjivanja identiteta svedoka. U slučaju kada se podaci iz ove kategorije na osnovu kojih se može utvrditi identitet rediguju kako bi se osigurala bezbednost člana porodice a njegov identitet nije relevantan ni za jedno znano pitanje u datom predmetu, redigovanje iz ove kategorije treba da se vrši kontinuirano. Ukoliko redigovanje ne potpada pod gore navedene slučajeve, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica koja su izložena opasnosti usled svedočenja svedoka, ali nisu žrtve, sadašnji ili budući svedoci ili izvori, ni članovi njihovih porodica, (u daljem tekstu: nedužne treće strane),⁹⁹ uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese, imejl adrese i fotografije, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit. Ta lica nisu dala pristanak da budu deo sudskog postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da se njihovo ime spominje u kontekstu tih postupaka i da stoga postoji opasnost da se na njih gleda kao na potencijalne svedoke ili saradnike Specijalizovanih veća. Redigovanje kontakt podataka iz ove kategorije treba da se vrši kontinuirano. Kad je reč o pojedincima koji nisu relevantni ni za jedno znano pitanje u predmetu, redigovanje podataka na osnovu kojih se može utvrditi njihov identitet treba da se vrši kontinuirano. U protivnom, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.4: Lokacija svedoka primljenih u program zaštite svedoka i podaci koji otkrivaju boravišta svedoka primljenih u program zaštite svedoka i informacije koje ukazuju na mesta korišćena za sadašnja i buduća preseljenja tih svedoka, uključujući period pre nego što su obuhvaćeni programom zaštite, u

⁹⁹ Pravilo 80(1) Pravilnika. Slično tome, MKS, [odluka od 13. maja 2008.](#) stavovi 1, 40, 56.

meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da naruši tajnost tih mesta i tako dovede svedoka u opasnost. Ti podaci u principu i nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija B.5: Drugo redigovanje prema pravilu 108(1)(b)-(c) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da izazove ozbiljnu opasnost po bezbednost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku, ili članova njihovih porodica ili bi na neki drugi način bilo u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih strana.

(c) Drugi podaci koji prema Pravilniku ne podležu obelodanjivanju:

Kategorija C: Proizvod internog rada sadržan u materijalu koji podleže obelodanjivanju prema pravilu 106 Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela.

Kategorija D: Komunikacija koja se odvija u kontekstu profesionalnog odnosa između nekog lica i njegovog specijalizovanog branioca prema pravilu 111(1) Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela. Redigovanje iz ove kategorije se ne može primeniti na informacije koje potpadaju pod pravilo 111(2)-(6) Pravilnika, već je u tom smislu potrebno podneti zahtev relevantnom panelu.

Kategorija F: Redigovanje odobreno u nekom prethodnom postupku prema pravilu 81(1)(a) Pravilnika. Takvo redigovanje treba da sadrži broj relevantnog predmeta i odluke.

Prema pravilima 106 i 108(1), redigovanje iz kategorija A-D treba da se primenjuje *mutatis mutandis* na ekvivalentne informacije dobijene od drugih nacionalnih ili međunarodnih službi za održavanje javnog reda i mira, uključujući policiju i tužilaštvo Kosova, MKSJ, KFOR, UNMIK i Euleks na Kosovu.¹⁰⁰ Prilikom takvog redigovanja, pored relevantne šifre redigovanja treba da se navede i oznaka date službe.

5. Nestandardno redigovanje

83. Nestandardno redigovanje odnosi se, naročito, na imena svedoka čiji se identitet ne sme obelodaniti suprotstavljenoj strani pre početka suđenja i slučajeve kada se neki

¹⁰⁰ Član 37(1) Zakona.

dokazni element u celosti ne sme obelodaniti.¹⁰¹ U takvim slučajevima, strana koja vrši obelodanjivanje podnosi zahtev relevantnom panelu dovoljno unapred da panel može blagovremeno da donese odluku i da se potom dokazi obelodane u rokovima propisanim Pravilnikom, odnosno odlukom panela. Istovremeno, strani koja prima materijal treba dostaviti redigovanu verziju zahteva, na koji ona može da odgovori u roku od pet dana od prijema obaveštenja o njemu. Pored toga, da bi sudija za prethodni postupak mogao da donese objektivnu odluku, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima dužna je da u roku od pet dana od obaveštenja o zahtevu podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za kojeg se traži neobelodanjivanje identiteta. Da bi se izbeglo da se isti dokazi obelodane više puta, sudija za prethodni postupak smatra da nije potrebno da strana koja vrši obelodanjivanje relevantni materijal obelodani u isto vreme kad podnosi zahtev za nestandardno redigovanje.¹⁰² Nakon što bude odobreno, eventualno nestandardno redigovanje označava se kao **kategorija E**.

84. Redigovanje koje spada u ovu kategoriju ukida se po nalogu relevantnog panela čim prestanu da postoje razlozi iz kojih je odobreno. Ukoliko neka strana smatra da razlozi za neobelodanjivanje identiteta nekog svedoka više ne postoje i stoga želi da ukine nestandardno redigovanje koje se tiče imena svedoka, ona o tome obaveštava sudiju za prethodni postupak i Službu za pružanje zaštite i podrške svedocima pet dana pre ukidanja tog redigovanja.

V. DISPOZITIV

85. Iz gore navedenih razloga, sudija za prethodni postupak:

¹⁰¹ Odluka o obelodanjivanju u predmetu *Mustafa*, stav 88; odluka o obelodanjivanju u predmetu *Tači i drugi*, stav 97. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-224, pretpretresno veće II, [Decision on issues related to disclosure and exceptions thereto](#), 23. april 2015, stav 7; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 32; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 33.

¹⁰² Ovime sudija za prethodni postupak unosi manju promenu u odnosu na režim redigovanja iz predmeta *Mustafa*.

- a. **NALAŽE** stranama u postupku i sekretaru da primene načela obelodanjivanja dokaza navedena u stavovima 29-37 ove odluke;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu da obelodanjivanje materijala koji potpada pod pravilo 102(1)(b) Pravilnika, okonča do **petka, 19. februara 2021**, i da eventualni zahtev za zaštitne mere u vezi s tim materijalom podnese najkasnije u **ponedeljak, 1. februara 2021**;
- c. **NALAŽE** tužilaštvu odbrani dostavi detaljno obaveštenje o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika do **petka, 19. februara 2021**;
- d. **NALAŽE** odbrani da do **petka, 5. marta 2021**, ili ranije, tužilaštvu naznači kojim od dokaza navedenih u detaljnom obaveštenju iz pravila 102(3) Pravilnika traži pristup putem pregleda ili obelodanjivanja;
- e. **NALAŽE** tužilaštvu da, na osnovu naznake odbrane iz stavke (e) gore, odbrani obelodani odabrani materijal koji nije potrebno redigovati, odnosno da joj omogući pristup tom materijalu **u roku od nedelju dana od prijema naznake odbrane, a najkasnije u petak, 12. marta 2021**;
- f. **NALAŽE** tužilaštvu da, na osnovu naznake odbrane iz stavke (e) gore, podnese zahtev za zaštitne mere odabranog materijala **u roku od dve nedelje od prijema naznake odbrane, a najkasnije u petak, 19 marta 2021**;
- g. **NALAŽE** tužilaštvu da se obrati sudiji za prethodni postupak, **u roku od pet dana od prijema naznake odbrane** iz stavke (e) gore, ukoliko osporava relevantnost dokaza;
- h. **NALAŽE** tužilaštvu da preostali materijal iz pravila 103 koji trenutno ima u posedu obelodani do **petka, 29 januara 2021**, i da nadalje sav materijal obelodanjuje odmah, kako pristiže;
- i. **NALAŽE** tužilaštvu da se, ukoliko bude potrebno redigovati neki materijal iz pravila 103 Pravilnika, što pre podnese zahtev za zaštitne mere i da, ukoliko

one budu odobrene, bez odgađanja obelodani redigovanu verziju tog materijala;

- j. **NALAŽE** tužilaštvu da sudiju za prethodni postupak odmah obavesti o svim pitanjima vezanim za materijal na koji se odnosi pravilo 107 Pravilnika;
- k. **NALAŽE** tužilaštvu da do **ponedeljka, 1. februara 2021**, dostavi izjašnjenje o materijalu zaplenjenom u sedištu Udruženja ratnih veterana OVK, kako je izloženo u stavu 57, a da odbrana dostavi odgovor u roku propisanom u pravilu 76 Pravilnika;
- l. **NALAŽE** tužilaštvu da, u konsultacijama s timovima odbrane, podnese zajednički predlog formata i rokova za tabele obelodanjenog materijala po pravilu 109(c) Pravilnika u ovom predmetu podnese do **ponedeljka, 1. februara 2021**;
- m. **NALAŽE** stranama u postupku da se pridržavaju režima redigovanja izloženog u stavovima 68-84 ove odluke; i
- n. **NALAŽE** Službi za pružanje zaštite i podrške svedocima da, **u roku od pet dana nakon što bilo koja od strana u postupku podnese zahtev za neobelodanjivanje**, podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za kojeg se traži neobelodanjivanje identiteta, kako je izloženo u stavu 83 ove odluke.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U petak, 22 januara 2021.

U Hagu, Holandija